

Vůle vždy hledat cestu a mít odvalu rozhodnout mi pomohla řídit kraj i v těžkých časech, říká hejtman Martin Červíček

11.9.2024 - | Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Obvykle bilancujeme na konci či z počátku roku, ale tento měsíc končí jedno z volebních období, a tak se hodí trochu rekapitulovat i při této příležitosti. Jaké ty uplynulé čtyři roky pro vás jako hejtmana tedy byly?

Kdybych měl odpovědět jednou větou, řekl bych, že byly všechno, jenom ne klidné a jednoduché. Ale celý život se řídím mottem: „Kde je vůle, tam je cesta.“ Jsem člověk, který není zvyklý před problémy uhýbat, nebojím se rozhodnout a přijmout za svá rozhodnutí odpovědnost. A to vše mi spolu s manažerskou zkušeností z předchozí profese pomohlo nakonec spolu s kolegy provést kraj vším, co nám tato neklidná doba přivedla do cesty.

Tak to byla jednoduchá otázka na rozehrání, ale pojďme to vzít trochu konkrétněji. Co bylo nejtěžší? A dařilo se vůbec dostát předsevzetím, s nimiž jste se o po zici hejtmana na podzim v roce 2020 ucházel?

Když jsem přijal kandidaturu, bylo to s vědomím, že už po čtyřech letech v pozici prvního náměstka hejtmana s odpovědností za gesci dopravy a silničního hospodářství tak trochu vím, do čeho jdu, a vím, jaké problémy a s jakými prioritami je třeba v kraji řešit.

Znal jsem situaci našich krajských silnic, potřeby veřejné dopravy, to, že nás nepochybně čeká nastavení nové strategie krajského zdravotnictví. Věděl jsem, že s ohledem na věkové složení obyvatel našeho kraje je potřeba začít s transformací sociálních služeb, věnovat se školství, rozvíjet spolupráci s obcemi v oblasti regionálního rozvoje a umět kromě objemu peněz v krajském rozpočtu zajistit i další finanční zdroje na potřebné investice.

Neplánovaně jsem ale ze všeho nejdříve musel spolu s kolegy řešit kulminující situaci s epidemií covidu, v rychlém sledu následovanou migrační vlnou v souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině, dopady energetické a hospodářské krize. Takže abych odpověděl na vaši otázku: Nejtěžší z mého pohledu bylo zvládnout krizové řízení ve všech těchto situacích tak, abychom nemuseli zastavit či omezit jakékoliv služby, za něž máme odpovědnost, a přitom udrželi co největší míru investic, které jsou pro další rozvoj kraje klíčové.

Což vlastně souvisí i s naplňováním těch počátečních předsevzetí, se kterými jsem do toho šel. A jsem moc rád, že na Vaši druhou otázku mohu odpovědět slovy „ano, podařilo“.

Můžeme se tedy u jednotlivých oblastí zastavit trochu blíže? Co se povedlo zvládnout například v dopravě, která spolu se zdravotnictvím patří určitě mezi nejexponovanější oblasti z hlediska priorit veřejných služeb?

Vím, že to opakuji často, ale musím to připomenout znovu. Navýšili jsme finanční prostředky na opravy a rekonstrukce krajských silnic na trojnásobek oproti době před rokem 2017. Prosadili jsme realizaci zásadních investic státu do dopravní infrastruktury v našem kraji spojených s dostavbou D35 a D11, s výstavbou obchvatů měst Nová Paka, Jaroměř, Náchod a Rychnov nad Kněžnou; modernizaci železničního uzlu nádraží v Hradci Králové; zdvojkolejnění trati z Chlumce nad Cidlinou

do Týniště nad Orlicí. A ze dna šuplíků jsme dostali na stůl rozhodnutí ministerstva dopravy o modernizaci konvenčních tratí na Trutnov, Meziměstí (včetně Vysokovské spojky) a vysokorychlostní tratě z Prahy do našeho krajského města.

Zmodernizovali jsme veřejnou dopravu. Dokončili jsme kompletní obměnu autobusového vozového parku, probíhá obměna 70 % vlakových souprav a rozšířili jsme dopravní obslužnost v kraji.

Když už jste zmínil i to zdravotnictví, je čím se pochlubit?

Chlubení nechám jiným, ale mohu uvést několik příkladů, které jsme zvládli a považuji je pro naše krajské zdravotnictví za důležité.

Podařilo se nám oddlužit okresní nemocnice. Nastavili jsme strategii investic, o které pracovně říkám „jednu miliardu do každé okresní nemocnice“, do modernizace objektů a zdravotních oborů, o kterých víme, že je v budoucnu budeme určitě dále rozvíjet. Chceme nabídnout nejen kvalitní zdravotnickou péči našim pacientům, ale i moderní a odpovídající pracovní podmínky našim zdravotníkům, abychom je udrželi v našich zdravotnických zařízeních a neodcházeli jinam. Máme připravenou strategii udržitelnosti oborů poskytované péče v jednotlivých okresních nemocnicích.

V neposlední řadě se nám podařilo zvládnout i krizovou situaci související s odměňováním zdravotníků na přelomu tohoto roku, aniž bychom čekali na to, až o potřebných systémových řešeních rozhodne stát.

Častým tématem odborných i politických diskuzí je v současnosti i sociální oblast a její řešení, v souvislosti se stárnutím populace. A z tohoto pohledu, jak jste sám zmínil, hraje vzhledem k věkovému složení jeho obyvatel náš kraj prim. Jak se v souvislosti s předvídatelnou potřebou navýšení služeb v této oblasti kraj připravuje?

Ano, jak jsem uvedl v úvodu, čeká nás v této oblasti velký kus práce, ale ani v uplynulém období jsme nezháleli. Na rozšíření a modernizace kapacity pobytových služeb pro seniory a hendikepované realizujeme nebo máme připravené projekty v objemu 4,5 miliardy korun. Ale není to jenom o pobytových službách. Snažíme se podporovat také rozvoj terénních a ambulantních služeb.

Víme, že z hlediska očekávaného vývoje stárnutí populace nebude možné zajistit pro každého seniora lůžko v pobytovém zařízení, a ani by to nemělo být cílem. Považujeme za důležité vytvořit takový rozsah a spektrum služeb, aby senioři mohli co nejdéle zůstat ve svém domácím prostředí, a podmínky pro jejich rodinné příslušníky, které o ně doma pečují. Rozšiřujeme také počty lůžek v tzv. zvláštním režimu pro osoby s různými druhy demence či Alzheimerovou nemocí.

Rozvíjíme také spolupráci s městy, obcemi, státem, neziskovými organizacemi i soukromým sektorem. Díky tomu se nám daří realizovat projekty v oblasti sociálních služeb, které by pouze z rozpočtů jednotlivých samospráv či organizací zrealizovat nebylo možné, ale sdružením finančních prostředků to lze.

Další z oblastí, za kterou kraj odpovídá, je školství. Letos stejně jako v loňském roce panoval všeobecný rozruch a nespokojenost s počtem míst a způsobem přijímacího řízení na středních školách. Královéhradecký kraj byl ale tuším jedním z mála, kde jsme se s tímto problémem potýkat nemuseli. Je tomu opravdu tak?

Je. Sledujeme demografický vývoj v našem kraji, a proto víme, kolik žáků bude v každém roce končit základní školu a jaký lze očekávat zájem o studium na středních školách. Proto jsme měli v loňském i letošním roce dokonce o něco více míst, než jaký počet uchazečů se nakonec reálně ke studiu hlásil. Také víme, že v blízké budoucnosti bude počet žáků končících základní školy nižší, a proto se už nyní

připravujeme na určité změny v oborové skladbě na středních školách.

Chceme podporovat rozvoj moderních technologií a výukových metod i obory, které mají provázanost s firmami v regionu. Zaměříme se na všeobecné vzdělávání, technická lycea, sportovní gymnázia, řemeslné a technické obory. Cílem je, aby zde absolventi nacházeli po skončení studia odpovídající profesní uplatnění. V uplynulém období jsme do krajských škol investovali více jak půl miliardy korun.

V neposlední řadě podporujeme také naši Univerzitu Hradec Králové, která mimo jiné vzdělává budoucí učitele, kteří budou následně působit v našem kraji. Osobně jsem se zasadil o to, aby vláda dodržela svůj slib a finančně podpořila výstavbu nového kampusu Univerzity Karlovy, a díky podpoře kraje se modernizuje i objekt Pedagogické fakulty UHK.

Královéhradecký kraj je díky svým úrodným nížinám a horským loukám vhodným pro chov hospodářských zvířat považován i za zemědělský. Víte, že často zemědělce v našem kraji navštívíte, ale co pro ně kraj dělá?

Máte pravdu, za zemědělci jezdím často a kromě toho, že podporuji osobně jejich snahu o některé změny v národní zemědělské politice, tak i ze strany kraje mají naši podporu. A to zejména v podpoře propagace jejich produkce, agroturistiky a dalších forem prezentace. Snažíme se alespoň na krajské úrovni významně snížit jejich byrokratickou zátěž a máme připraveny záměry, jak podpořit prodej regionálních produktů jejich nákupem pro organizace kraje. Podporujeme ale také včelaře, rybáře a myslivce.

Tím se ale dostáváme i k oblasti životního prostředí. Je něco, co byste v této souvislosti chtěl zmínit?

Stěžejní je péče o krajinu a ideální likvidace odpadů, a proto připravujeme podporu odpadového hospodářství měst a obcí. Ve spolupráci se státními organizacemi chceme prosazovat projekty na zadržování vody v krajině, ochranu přírody, ovzduší a pozemkové úpravy.

Podpoříme budování poldrů a dalších protipovodňových opatření v kraji. Chceme podporovat výstavbu vodovodů, kanalizací a čistíren odpadních vod zejména v malých obcích, ale i důslednou ochranu podzemních a povrchových zdrojů pitné vody.

V několika případech jste zmiňoval spolupráci s městy a obcemi. Ta je určitě nezbytnou součástí také pro regionální rozvoj. Dařilo se vám i zde naplňovat své cíle?

Regionální rozvoj v sobě zahrnuje a také ovlivňuje mnoho dalších oblastí. Kromě těch stěžejních, jako je bydlení, infrastruktura, služby, tak je to samozřejmě také kultura, sport, společenský život a cestovní ruch.

Kraj se zmiňovaným oblastem věnuje i samostatně, ale i v komplexu spolupráce s městy a obcemi. Průměrně ročně rozdělíme cca 500 milionů korun na podporu projektů měst a obcí prostřednictvím individuálních dotací, a zejména prostřednictvím dotačního programu pro obnovu venkova. Ať už na opravy místních komunikací a chodníků, vybudování kanalizace či veřejného osvětlení, pořádání nejrůznějších kulturních, sportovních a společenských akcí, ale i na vybudování kapacit v sociálních službách, sdílených ordinací praktických lékařů, sportovišť či podporu spolkové činnosti.

Významně podporujeme činnost dobrovolných hasičů, záchranářů a také místních akčních skupin, které jsou pro nás v oblasti rozvoje regionu velmi důležitými partnery.

Určitě ale nemůžeme zapomenout na bezpečnost. To je v současné době téma, které je

rovněž velmi aktuální. Není žádným tajemstvím, že je to také jedno z témat, které je vám osobně velmi blízké. Co tedy pro bezpečnost občanů kraj dělá?

Je pravdou, že zejména v posledních letech jsem své zkušenosti z dvacet šest let dlouhé praxe u policie při řešení různých neočekávaných a krizových situací velmi zúročil. Je také třeba zmínit, že máme integrovaný záchranný systém, který právě i v těch situacích, jež jsem uváděl na začátku našeho rozhovoru, ukázal, jak skvěle funguje. A za to všem jeho složkám spolu s našimi zdravotníky patří i dnes ještě jednou velké poděkování.

Kraj se finančně podílí, a nejinak tomu bylo i v těchto letech, na podpoře jejich činnosti – při pořizování nové techniky a dalšího vybavení, na vybudování nových stanic či modernizaci zázemí těch stávajících apod.

Kraj také podporuje projekty zaměřené na prevenci a vzdělávání v oblasti bezpečnosti silničního provozu (například ve spolupráci s BESIPem a Týmem silniční bezpečnosti). Ale stejně jako ty ostatní musí se i náš kraj také připravovat na nové bezpečnostní hrozby spojené například s kyberkriminalitou apod. A proto je mým cílem vybudování krajského informačního systému pro mimořádné události, podpora prevence kriminality a systematická příprava kraje na mimořádné události.

Zbývá ještě něco, čeho jsme se nedotkli a co byste chtěl připomenout?

Za čtyři roky toho bylo opravdu mnoho. Ale za velmi podstatné považuji to, že jsme přes složité období a řadu mimořádných situací nejen vše zvládli, ale díky uvážlivému přístupu k hospodaření kraj nezadlužili, a dokonce se nám podařilo vytvořit i finanční rezervu na další již naplánované investice.

Vypořádali jsme se i s dopady vládního úsporného balíčku a díky tomu, že jsme v první řadě hledali úspory v provozních nákladech, jsme nemuseli krátit kvalitu či rozsah poskytovaných veřejných služeb či zastavit investice. Ale určitě to nebylo celé čtyři roky jen o tvrdých číslech a krizových situacích.

Je něco, na co budete vzpomínat s úsměvem?

Určitě ano. Zmíním například náš skvělý úspěch při pořádání Zimní olympiády dětí a mládeže, kdy se nám podařilo nasadit opravdu vysokou pořadatelskou laťku, být celkovými vítězi a vytvořit ve spolupráci s městy, v nichž se odehrávaly jednotlivé závody, skvělé podmínky i nezapomenutelnou atmosféru pro všechny účastníky. Nebo při přípravě kandidatury Broumova na titul Evropské hlavní město kultury 2028, kde jsme se dostali až do finále. A i když jsme nevyhráli, ukázali jsme ostatním městům, že na velikosti města nezáleží, ale záleží na velikosti srdcí a energie a nadšení pro společný cíl.

Moc mě také potěšilo opakované umístění našeho kraje v různých průzkumech a anketách hodnotících kvalitu života v jednotlivých krajích. Zejména pak v těch, kde výsledky nebyly postaveny pouze na analytických datech, ale i z výsledků odpovědí oslovených občanů. A vlastně mám také velkou radost z toho, že přes skeptické prognózy o fungování vedení kraje s tak širokým zastoupením různých politických subjektů se mi podařilo kolegy oslovit mým způsobem řízení, motivovat je k vzájemné spolupráci, nehrát si na stranické značky a nepolitikařit. Výsledkem pak je prosperující kraj. Na úplný závěr chci moc poděkovat všem svým kolegům na úřadě, bez nichž bych vše sám nedokázal.

Poděkování patří také všem starostům, kteří pro mě byli klíčovými partnery v městech a obcích

našeho kraje a bez jejichž spolupráce bychom také řadu projektů nemohli dotáhnout do konce.

Zapomenout nesmím ani na partnery z našich krajských organizací a regionu. A ještě jednou děkuji všem, kteří mi věřili.

<https://www.khk.cz/cz/kraj-volene-organy/tiskove-centrum/aktuality1/vule-vzdy-hledat-cestu-a-mit-od-vahu-rozhodnout-mi-pomohla-ridit-kraj-i-v-tezkych-casech--rika-hejtman-martin-cervicek-410776>